

Institutul de Istorie
„Nicolae Iorga”

Grupul de Cercetări pentru
Studiul Istoriei Dreptului

Apel la contribuții

Stăpânirea în istoria dreptului românesc. Continuitate și schimbare în practicile socio-juridice și în formele discursive privind proprietatea

Conferință

București, 17-18 octombrie 2024

Conferința abordează vasta problematică a proprietății, cu toate formele ei de manifestare în Țările Române, din perioada vechiului drept românesc până în perioadele modernă și contemporană. Ea lansează invitația la o dezbatere interdisciplinară, istorică, juridică, lingvistică și sociologică asupra încadrării terminologice, a evoluțiilor juridice și a contextelor politice ale „stăpânirii”, sub diferitele ei fațete. Sunt vizate teme precum: stăpânirea de bunuri și stăpânirea de oameni, stăpânirea deplină și cea grevată de dreptul de preemțiune, dobândirea de pământuri prin folosință îndelungată și pierderea lor pentru neplata dărilor,

Institutul de Istorie
„Nicolae Iorga”

Grupul de Cercetări pentru
Studiul Istoriei Dreptului

domnia în calitate de creatoare de slobozii și în cea de judecător confiscând bunuri, posesiunile mănăstirilor închinată, protejarea proprietății private, intabularea ei și delimitarea ei față de proprietatea statului, exproprierea pentru interes public, împrumutarea țăranilor, dezrobirea țăganilor. De asemenea, conceptul de „stăpânire” poate implica, într-un sens larg, orice demers de „patrimonializare” a statului, a elementelor și a resurselor sale.

Posibile axe tematice:

Lucruri și oameni. Forme istorice de proprietate asupra pământului, bunurilor, animalelor și oamenilor, de exercitare a controlului asupra calității lor și asupra transiterii lor.

Stăpânirea de obște. Reexaminarea dinamicii sociale din sfera proprietății, stăpânirea în comun a izlazurilor, pădurilor, utilizarea fântânilor, drumurilor, bălților, apelor, morilor. Încadrarea normativă a proprietății comune și a responsabilităților colective.

Control și sancțiune. Actele de înstăpânire cu forța și de contestare a abuzurilor, împreună cu procedeele de revenire la normalitate, tâlhăriile, mărturiile mincinoase la procese.

Noi și străinii. Protecția autohtonilor și interdicțiile impuse alogenilor în domeniul proprietății, tacticile matrimoniale urmate de aceștia din urmă pentru dobândirea unor bunuri, manifestările de xenofobie.

Proprietatea intelectuală. Practicile profesionale transmise prin intermediul breslelor meșteșugărești și negustorești, profesionalizarea aparatului de stat de la micile dregătorii tradiționale până la practicile administrative contemporane.

Dreptul de vot și proprietatea imobiliară în România cenzitară.

Teritoriul național. Identitatea constituțională etnocentrică românească (România „aparține” doar etnicilor români și nimănui altcuiva.)

Corupția politică. Proasta guvernare (Puterea politică „aparține” oligarhiei iar nu cetățenilor.)

Corupția funcționarilor publici. Proasta administrare (Bugetul public „aparține” funcționarilor publici și nu interesului public.)

Regionalizarea administrativă ca „stăpânire” locală (Provincia „aparține” provincialilor și nu centrului.)

Biserica Ortodoxă Română și imunitatea fiscală (Banul bisericesc „aparține” credinței și nu statului.)

Institutul de Istorie
„Nicolae Iorga”

Grupul de Cercetări pentru
Studiul Istoriei Dreptului

Această manifestare științifică va fi prima conferință (care se dorește anuală) a
Grupului de Cercetări pentru Studiul Istoriei Dreptului
(coordonatoare: dr. Oana Rizescu)

Comitetul științific:

Flavius Baias (Universitatea din București)
Bogdan Murgescu (Universitatea din București)
Sorin Radu (Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu)
Maria-Magdalena Székely (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași)
Paul Vasilescu (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
Cătălina Vătășescu (Institutul de Studii Sud-Est Europene, București)
Dana Zamfir (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”, București)

Comitetul de organizare:

Oana Rizescu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București)
Manuel Guțan (Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu)
Bogdan Iancu (Universitatea din București)
Radu Nedici (Universitatea din București)
Andrei-Florin Sora (Universitatea din București)

Instituții organizatoare:

Universitatea din București
Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu
Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române, București
Grupul de Cercetări pentru Studiul Istoriei Dreptului

Propunerile (conținând titlurile comunicărilor, însoțite de un scurt rezumat) vor fi trimise până la data de **1 septembrie 2024** pe adresa: oana_rizescu@yahoo.fr

Conferința se va desfășura în **format hibrid**.
Locul de desfășurare: Universitatea din București